

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Martini Lvtheri Piae Ac Doctae Operationes In Dvas Psalmorvm Decades

Luther, Martin

Basileae

VD16 L 5540

Nunc cognoui, quoniam saluum fecit dominus Christum suum, exaudiet illum de cœlo sancto suo. In potentatibus salus dextræ eius.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37005

uexilla erigimus, hoc est, in uirtute tua nō nostra, cū fiducia inibimus certamē cū omnibus hostibus nostris, Dñi em̄ est salus & uictoria. Idem autē est salus, quod salutare, licet interpretes libenter salutare soleant nāferre. Q. si in bello prophano, adeo necessarium est, in salute dei uociferare, & in nomine eius uexilla sustollere: Quāto magis hoc factū opus est, nostris Christianis ducibus, dum aduersus spiritalia nequitia in cœlestibus, contra prudentiam carnis & hæreses præliamur, ne nostra insignia, nostros titulos, nostrasq; imagines, & in nomine ac salute nostra iactemus, id est, philosophiam, humanas traditiones, & alia portenta nostri nominis & uirtutis proferamus, sicut modo faciunt pontifices ridiculi. Nostrum uexillum, uerbū crucis est, triumphale signum, sanguine Christi purpuratum, quod Ecclesia Christi, quæ est terribilis sicut castrorum acies ordinata, opponit omnibus potestatibus tenebrarum. Extulisse enim aliud uerbum, est nihil aliud, q̄ puerorum more ludere in ferijs seu ferijs carnalibus.

Impleat dominus omnes petitiones tuas. Et hæc uox est exhortatoria cum fiducia euntis in prælium, ac si dicat. Nos intus & in nomine domini, sub tuis signis militamus, tibiq; regi & duci nostro paremus, dominus autem, faciet quod suum est, & impleat petitiones tuas. Nostrum est nescire, quod futurum est, & tamen tibi obedire, sic. ij. Reg. x. Ioab princeps militiae Dauid instructa utriusq; acie, in manu dei uictoriam ponens, ait, Pugnemus pro populo nostro, & pro ciuitate dei nostri, dominus autem faciat, quod bonum est, in conspectu suo.

Nunc cognoui, quoniam saluum fecit dominus Christum suum,
exaudiet illum de cœlo sancto suo.

In potentatibus salus dextræ eius.

Ea quæ hætenus orauit, nunc in spem certissimam erectus plane promittit propheta. Sic enim sibipst infallibiliter persuadet fore, affectus, in deum plenissime fidens, qualem hæc uerba indicat, ac si dicat, En rem aggrediamur, & scimus certeq; sumus, quia dominus saluabit Christum suum, Neq; enim possibile est, ut non exaudiat eum, qui tanta fide, talibusq; affectibus de deo præsumit, quia non est cōfusus confidentibus in te, Daniel. iij. Et ipse saluator sperantium, psal. xvj. Ideo dicit, Nunc scio, quoniam saluum faciet. Esse enim uerbum futuri temporis, cogit id quod sequitur, exaudiet illum de cœlo sancto suo, q̄q; possit, per modum participij præsentis temporis uel nominaliter uerius, sic uerti. Nunc scio, quoniam saluans seu saluator dominus Christi sui exaudiet eum. Et ex supradictis, notum arbitror, hebræam linguam, frequentissime ac idiotismo propriissimo uti uerbo præteriti temporis, pro præsentis, ut hic, Nunc cognoui, id est, iam scio, seu nūc factus sum sciens, si absoluto statu accipi placet.

Est autē uersus exhortatorius fidei constantiss. seipsam persuadentis, immo ex affectu prædicto persuasæ, Qui em̄ sic animatus est, ut audeat dicere, latrabimur in salutare tuo, & in nomine tuo uexilla tollemus, simul certissimus est, sese nō derelinquendū, sicut reuera & certissimū est, id quod solus ipse sentit. Sic Paulus audet, Ro. viij. Certus sum, quod neq; mors, neq; uita &c. nos separabit a charitate, quæ est in Christo, Et alibi, Certus sum, quia potens est depositum meum seruare in diem, Cuius enim cor, dicit, Ego credo, infallibili si-

Nn iij mul seque

mul sequela dicit, certus sum ita fore, sicut credo, Fides enim, si uera est in corde, adeo certe affirmat, id quod credit, ut nihil certius futurum esse, persuaderi possit, atque adeo iam scit, ac si factum sit, ideo hic non dicit, opinor, aut cogito, aut intelligo, sed scio, seu cognoui, quoniam saluum faciet, id est, certus & persuasus sum, Ut suo more Paulus loquitur, eodem tamen sensu.

*Certi sumus
de gratia.*

Hoc iterum argumentum est aduersus impios illos sophistas qui nos incertos faciunt, de gratia & charitate dei in nobis, garrientes temerarij esse assertu, nos diligere aut credere aut certos esse de opere dei super nos, cum nihil sit abominatius ista incertitudinis opinione. Vnde placet hebraeus idiotismus, quo hic uerbum, Cognoui prateritum (quo fides commendatur) cum uerbo futuro, Exaudiet (quo opus creditu significatur) componitur, ut obstruatur os loquentium iniqua, & sciant, opera dei super nos futura, per fidem esse creditibus debere, ceu presentia immo praterita, Hinc enim prophetia frequentibus me utuntur uerbis prateritis, praesertim in lingua hebraea, non tantum propter certitudinem (ut dicunt) prophetia, sed magis propter ostendendam & docendam fidei naturam.

*De presentibus
certi sumus sicut de
praterito &
futuro.*

Et satis miror, cum fateantur in uniuersum omnes articulos, de secundo aduentu CHRISTI, de extremo iudicio, de aeterna uita & inferni igne, esse certissimi futuros, & haereticos asserant, qui in his dubitent aut incerti sint. Similiter, si quis de creatione, incarnatione, & toto mysterio Christi praterito, dubitet aut incertus sit, haereticum statuatur, cur audeant Catholicum asserere, si quis dubitet, se esse in gratia, se consequi misericordiam in sacramento, certissimum & infallibiliter habere propitium deum, cum hic articulus sit primus omnium, ubi dicitur, Credo in deum patrem, omnipotentem? Cuius ceteri sunt & duces caecorum. De prateritis & futuris deo credunt, de presentibus non credit, Nos autem cum propheta constanter & praesenter dicamus, Nunc cognoui, quoniam saluum faciet dominus Christum suum, De uerbis cognoscendi, faciendi, intelligendi, aliquando latius dicemus, de caelo & sancto, dictu est uerbu, n.

In potentibus salus dextra eius.

Et hoc uerbu est animosa fidei euntis & exhortantis, de auxilio dei futuro securu, ut si nostro more & sensu diceremus, Scio quod exaudiet illum, & potenter saluabit eum. Est enim tropus hebraeus: In potentibus salus dextra eius, idemque sensus, qui psal. cxvij. Dextera domini fecit uirtute. Hoc est, quando dextera dei saluat, non est ulla uirtus aduersaria, quae perdat, quia non solum potens est, seu in potentia salus, quam dextera eius facit, sed etiam in potentibus, id est, multis modis potens, Nomine enim isto plurali, licet barbaru & absurde sonet latinis, exprimitur, eximia illa fides, quae deo tribuit, tantam uirtutem & sapientiam, ut non una, sed multis uis possit saluare, etiam si ipsi, qui laborant, nulla appareat, Miraque emphasin & epitasin habet ea uox, plena affectu sublimissimo, & de dei uirtute praesumensissimo, *Elas yn nur maché/er: wiet vnd Ean wol helfen.*

Potest ex heb. etiam sic reddi, Nunc cognoui, quoniam saluus dominus Christum suum, exaudiet illum de caelo sancto suo, in potentibus salutis dextrae suae, Ut omnia pendeant a uerbo, Exaudiet, quod respondebit, etiam Hebraeus sonat, ut sit sensus, Exaudiet illum potenter saluando, sua solius dextera, non hominum uirtute, Et sic sonat in abnegationem auxilij humani, & emphasis est in uoce, dextrae suae, qui sensus mihi ualde placet, tamen non longuariat a priore,

Christum suu,

Christum suum, hic generaliter accipi oportet, pro rege, quod reges olim ungebantur. Auger autem & hoc ipsum uerbu orationis exaudiendae, & salutis dandae fiducia. Nosse enim se esse diuinitus ad aliquod opus uocatum, adit fortiter & inflat spiritu. Scit enim uolente & mandante deo, se agere, quod agit, tantu cauet, ne suis uiribus superbis, deo mandante contentus, no etia hu militer & in timore querat deum adiutorem. Sic enim psalmo. vij. erigit se idē propheta dicens: Exurge domine deus in pcepto, quod mādasti. Quod hic breui uerbo, dicit, Christum suum, id est, quem, ipse unxit & regem cōstituit, & hoc quod agit agere uoluit. Inde Dauid scribit, p̄liari bella domini, id est uoluntate dei imposta & sibi demandata. Contra, qui uocati non sunt, pro- sus infeliciter omnia tentant, sicut filij Israel monstraerūt exemplo suo. Nu- meri. xliij. Ideo potius Christum suum, q̄ regē nostrū uoluit dicere, ut se an- marent dei mādato, non suo cōmodo, ut nūc uulgus solet pugnatorum.

No se se uocatum diuinitus.

Non uocati omnia infelicititer tentāt.

Turcarū uocatores.

Vtinam, tales essent & nostri illi Turcarū uocatores, qui populum Christi, impijs suis Indulgētiarū p̄stigijs illudentes, impellere solent, in pernitiē re- rum, corporū & animarū. Quē enim feliciter pugnauerimus hactenus, autum- hostium impriū cum summa nostra ignominia satis declarat, p̄sumim⁹ em̄ impij tam de uiribus, q̄ de iusticia, coram deo & hominibus superbie, de- inde proflus non nisi gloriam mundi querimus, & ijs omnibus portētis, no- men sanctum dei p̄tremis, fictisq; tum uerbis, tum factis, omnia p̄sumi- mus, & tamen coronas martyrum secure pro his omnibus promittimus. O fu- ror. Certe Dauid rex religiosissimus, licet potens esset uiribus, tamen hūc psal- mum adidit, quo erudiret populum, qua fiducia quibusq; uiribus uellet de se p̄sumi, stultū uulgi plauium, qui regibus suis nihil nō arrogat, coereēs, & ad diuinā misericordiā conuertēs, ideo salus dextrae dei, in uirtutib⁹ cū eo fuit, no- bifcū autē p̄ncipies sinistræ nostræ in infirmitatibus perseuerat. Verū quid mirū in hac re bellica nihil cū Dauid, nostris regibus esse cōmune, cum in fide Chri- sti, forte nostra prima, nihil nobis cum illo conueniat.

Regū adula- tores.

Hi in curribus & hi in equis,

Nos autem in nomine domini dei nostri inuocabimus.

Pulchra Eclipsis, quæ in Germanica lingua apte reddit̄. *Sy mit roffen vñ wagen*, subintelligit̄ em̄ uerbu pugnāt uel p̄sumunt. Cōtentio quoq; insi- gnis est, fide pura & firma incedēs, illi in equis, nos in noie dñi, illi in uirtute uisibiliū, nos in noie inuisibilis, illi sensu, nos fide nitimur &c. Quādo autem interpres, uoluit reddere, inuocabimus, rectius dixisset, Nomen domini inuo- cabimus, licet enim hebræus dicat, Inuoco in nomine domini, & audio in uo- ce domini, uideo in turba, latine tamen, Inuoco nomen domini, & audio uocē domini, uideo turbam, dicemus. Hoc loco autē, pro inuocabimus, hebræus di- cit, memores erimus. Et Hiero. Nominis domini dei nostri recordabimur.

Congressio belli.

Mira uere exhortatio & congressio belli, ut hostes, equis, & curribus, iusti- solius nominis dei memoria, armati pugnent. Magna certe fides, quæ tāta au- det memoria nominis domini. Habet & ipsum quoq; usus bellatorū usq; ho- die, ut congressuri in memoriam reuocent, uel fortia facta patrum, uel priores uictorias, & alia quibus corda sua exhortentur & concitent. Nostrorum autē principum est, nominis dei meminisse, in quo uniuersa salus & uictoria con- sistit. Prouerb. xliij. Turris fortitudinis nomē domini, in ipso currit (sicut ac- cinctus in

Memoria no- minis dei.